

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/177/2022
Identifikačné číslo spisu:	6105211779
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6105211779.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu H. P. P., bývajúceho v O. O., Y. D. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou VARINSKÝ & Partners, s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie SNP 13, IČO: 52 411 737, proti žalovaným 1/ H. P. W., bývajúcej v O. O., S. XX, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 2/ X. S., bývajúcemu v O. O., S. XX, zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 3/ X. S., bývajúcej v O. O., S. XX, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 4/ Q. H., bývajúcej v O. O., S. XX, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 5a/ Q. S., bývajúcej v O. O., S. XX, 6/ P. Z., bývajúcej v O. O., F. XX, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 7/ Q. J., bývajúcemu v O. O., S. XX, zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 8/ P. J., bývajúcej v O. O., S. XX, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 10a/ V. H. V. W., P., bývajúcemu v O. O., S. XX, zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 10b/ H. V. W., bývajúcemu v O. O., S. XXF, 11/ Q. H. Q., bývajúcej v O. O., D. XX, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 12/ Q. A. J., bývajúcej v O. O., X. D. XX, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 13/ V. D., bývajúcemu v O. O., I. X, zastúpenému U. D. - žalovanou 14/, 14/ U. D., bývajúcej v O. O., I. X, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 15/ U. V., bývajúcej v O. O., Z. XXX/XX, 17/ X. I., bývajúcemu v O. O., Q. D. XXX, zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 18a/ Y. Š., bývajúcemu v O., Š. XXXX/X, zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 18b/ V. Š., bývajúcemu v O., Š. XXXX/X, zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 19/ I. J., bývajúcemu v O., F. XX, zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 20/ H. X. Z., bývajúcemu v O. O., D. XX, zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 21/ H. Z., bývajúcej v O. O., D. XX, 22/ Y. A. C., D., bývajúcemu vo B., K.Á. XX, zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 23/ P. Y. A. C., D., bývajúcej vo B., K. XX, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 24/ V. Y., bývajúcemu v O. O., V. D. XX, zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 25/ W. V., bývajúcej v O. O., S. XX, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 26/ J. W., bývajúcej v O. O., S. XX, zastúpenej JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, 27/ H. X. W., bývajúcemu v O. O., Č. XX, O. O., zastúpenému JUDr. Milošom Barancom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, za účasti intervenienta na strane žalobcu A. P., bývajúcej v O. O., Y. D. XX, o zaplatenie príslušenstva pohľadávky, vedenom na Okresnom súde

Banská Bystrica pod sp. zn. 7C/84/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. decembra 2021 sp. zn. 15Co/45/2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaným 1/, 2/, 3/, 4/, 6/, 7/, 8/, 10a/, 11/, 12/, 14/, 17/, 18a/, 18b/, 19/, 20/, 22/, 23/, 24/, 25/, 26/, 27/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

III. Žalovaným 5a/, 10b/, 13/, 15/, 21/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 5. februára 2020 č. k. 7C/84/2005-2151 v spojení s opravným uznesením z 3. apríla 2020 č. k. 7C/84/2005-2166 I. vyslovil, že „návrh žalovanej Q. S. zamietá“; II. zastavil konanie v časti 12,5 % úroku z omeškania ročne zo sumy 52,05 eur od 24. augusta 2004 do 21. apríla 2006; III. rozhodol, že vo zvyšku žalobu zamietá. Zároveň uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom zo 7. decembra 2021 sp. zn. 15Co/45/2021 rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a IV. potvrdil a odvolanie žalobcu proti výrokom I. a II. odmietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ až 27/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP. Uviedol, že dovolanie bolo vyhotovené v súčinnosti s advokátmi s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP.

5. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

6. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej

súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

7. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

8. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

9. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca napadol dovolaním rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. decembra 2021 sp. zn. 15Co/45/2021. Toto rozhodnutie, ktoré podľa doručky prevzal 18. februára 2022, obsahuje riadne poučenie o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP). Dovolanie žalobcu bolo podané súdu prvej inštancie 19. apríla 2022. Dovolať pri jeho podaní nebol zastúpený advokátom a žiadnym spôsobom nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dodatočne dňa 25. mája 2022 predložil splnomocnenie pre svoje zastupovanie v dovolacom konaní udelené advokátskej kancelárii VARINSKÝ & Partners, s.r.o.

10. Aby boli splnené všetky podmienky prípustnosti dovolania a dovolací súd mohol uskutočniť meritorný dovolací prieskum, je procesnou povinnosťou dovolateľa podať a formulovať svoje dovolanie tak, že pri zachovaní podmienky včasnosti jeho podania zároveň bude splnená podmienka náležitostí dovolania vrátane povinného právneho zastúpenia v zmysle § 429 CSP. To znamená, že ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, dovolateľ je povinný v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré dovolaním napáda (§ 427 ods. 1 CSP), podať dovolanie právne perfektné, t. j. spĺňajúce všetky zákonom požadované náležitosti v zmysle § 428 a § 429 CSP; prípadne vady už podaného dovolania v tejto lehote odstrániť tak, aby všetky zákonom požadované náležitosti spĺňalo (jediná výnimočná procesná situácia, kedy súd poskytne dovolateľovi dodatočnú lehotu na odstránenie vád, sa týka výlučne vady podľa § 429 ods. 1 CSP a to len za predpokladu absencie resp. nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom; o čo ale v prejednávanej veci nešlo). Opačný záver, podľa ktorého ak by pre právne relevantné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku pri zachovaní stanovenej dvojmesačnej dovolacej lehoty postačovalo len podanie akéhokoľvek blanketného, neúplného, nesprávneho alebo nezrozumiteľného dovolania a dovolateľ by mohol vady takéhoto dovolania účinne odstraňovať aj po uplynutí tejto lehoty (v podstate až do vydania rozhodnutia odvolacím súdom), je v rozpore s koncepciou prísneho režimu koncentrácie sporového konania, ktorá sa vzťahuje na inštitút dovolania upravený Civilným sporovým poriadkom (por. § 430, § 434, § 427 ods. 1 v spojení s § 436 ods. 1 a contrario CSP), ako aj s ustanoveniami zákona vymedzujúcimi podmienky prípustnosti dovolania (§ 419 až § 435 CSP).

11. Dovolať teda v prejednávanom spore podal v stanovenej lehote dovolanie s vadami podľa § 429 CSP, nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a splnomocnenie na svoje zastupovanie v dovolacom konaní advokátom predložil podaním doručeným súdu prvej inštancie 25. mája 2022, teda zjavne po uplynutí lehoty na podanie dovolania (§ 427 ods. 1 CSP). Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že predmetné splnomocnenie je síce datované ku dňu podania dovolania, avšak

splnomocnený advokát dovolanie spísané samotným žalobcom v lehote na podanie dovolania nenahradil vlastným podaním, nedoplnil ho a ani sa s ním nestotožnil.

12. Vzhľadom na to, že dovolanie nebolo spísané advokátom a tento nedostatok nebol odstránený v lehote na podanie dovolania, hoci dovolateľ o tejto osobitnej podmienke dovolacieho konania bol riadne poučený v odvolacom konaní, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e/ CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.